

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi
részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési di-
jak küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Október hatodika.

Ki ne tudná, mit jelent e nap a magyar történelemben? A magyar Golgota napja az, a magyar kálvária gyászos emlékűnepe, a magyar történelem leggyászosabb nagy péntekje; mert e napon gyilkolta le az osztrák zsarnokság, tehetetlen dühében, azon tizenhárom hős tábornokot, kiket aradi vértanuk nevezete alatt ismerünk.

Mi volt bűne a tizenhárom, örök emlékezetre méltó, aradi hősnek?

Az, hogy fegyvert fogott a letiport magyar szabadságért. Dicsőséggel végig küzdötte a halhatatlan emlékű 48. és 49-es éveket s mikor a behívott idegen zsoldosok letörték és eltapodták a magyar szabadság lakadó bimbóit, nemzetünk ezen hős fiai, nem a hiéna természetű osztrák zsarnokság, hanem inkább a muszka kényur hadainak lábai elé rakták le Világosnál a fegyvert.

Ezt a megszegyenítést nem tudta boszulatlanul elviselni az esküszegő és alkotmánytípró osztrák gyávaság. Ezért kellett a nemzet e legjobb és legkiválóbb fiainak kötél és golyó által végezni be dicsőségteljes életüket.

Ezt a bűnét nem lehetett volna és nem is lehet soha szívből megbocsátani a féktelenkedő osztrák gonoszságnak, mert jóra való, tisztességtudó ellenfél még az ellenségben is tudja becsülni a szabadság-érzetet és hősiséget: az osztrák megalázott gőg azonban azon legalsó fokára jutott az erkölcsi sülyedésnek és az égbe kiáltó gázságnak, hogy tolvajok és gyilkosok szokása szerint meggyalázó módon oltatta ki nemzeti hőseink nemes életét.

A nemzet kegyelete emlékművel jelölte meg ama helyet, melyet nemzeti vértanúink kicsordult vére festett pirosra. Arad város pedig legszebb terén állított oszlopot ama szabadság emlékére, melyért ez a tizenhárom hős életét áldozta; de a magyar hazafiúi kegyelet itt még meg nem állhat, mert ezzel a féktelen osztrák gonoszság duhóngése még nincs kiengesztelve; hanem törvénybe kell iktatni e nemzeti hősök, e legujabb vértanúink emlékét, és nemzeti ünneppé avatni az október hatodiki gyásznapot, hogy a serdülő ifjuság e nemzeti hősök példájából erőt és hazaszeretetet merítsen a jövő küzdelmeihez, mindnyájan pedig legalább egy Mi atyánkot mondjunk e napon a kálvárián kiszenvedett hősökért.

Hegyi Antal.

Az új putri.

E lapok mult számában mellesleg említettem, kapcsolatosan városunk rendezésével, hogy ha idején nem gondoskodik a város, házhelyek osztása által, népességünk szegényebb osztályáról, a temető északi részén, a válykos gödrökben, egy új putri keletkezésének alapjait veti meg.

E kérdés azonban már annyira előhaladott állapotban van, hogy megoldásának módozataival komolyan kell foglalkozni.

Azon körülmény ugyanis, hogy városunk népessége, közönségünk egészséges véralkotánál fogva, évenként 250—300 lélekkel szaporodik, szükségessé teszi, hogy a város, házhelyek osztása által, időről-időre, a lakások szaporításáról gondoskodják, hogy mindenkinek alkalmas lakóháza legyen.

Ha gazdagabb nép volnánk, a lakás szaporítás emeletes házak építése által történhetnék, amire már kerül is egy-két vállalkozó, de bizonyára még évtizedek mulnak el, a míg a lakásszaporítás ezen módozata nagyobb arányokat ölthet. Addig pedig nincs más mód e célra, mint házhelyek osztása által segíteni a bajon.

A tavasszal történt is e célra

kísérlet, mikor a szegedi ut mellett megvásárolta a község munkásházahelyeknek a Heringer-féle földet. De épen azon körülmény vetette meg a válykos gödrökben az új putri alapját, hogy a szegényebb osztályból a gyermekes családok azon bizalom alapján, hogy az ujonnan kiosztandó területen házhelyet fognak és építkeznek, nem váltottak, mert nem is kaptak szent György napkor alkalmas lakást. Aztán pedig, nem tudom kinek muladékosságából, ezen ígért házhelyek kiosztása meg nem történvén, a lakás nélkül levők kényszerűségéből, a válykos gödrök közt kezdenek putrikat építeni.

Hogy így áll a dolog, a következő okirat igazolja:

6637/907. szám. Több csongrádi lakos bejelenti, hogy többen a község tulajdonát képező, elhagyott válykos gödrökben házat építettek. Végzés. A megtartott vizsgálat során beigazolást nyert, hogy a község tulajdonát képező, úgy nevezett válykos gödrökben és putriban többen, nevezetesen Ritter Ádám, Lovas János, Lakatos Sándor, Nyilas Antal, Gyánti István, Győri Péter, Kovács Imre, Fülöp József és Kozma Mihály minden előzetes bejelentés és engedély nélkül lakásokat építettek, illetve építenek.

A vizsgálat alkalmával kiderült az is, hogy a fent elősorolt építkezők az építkezéshez szükséges vályogot a község tulajdonát képező gödrökből verték ki.

Miután a város belterületén senkinek, még a saját területén sem, előzetes hatósági engedély nélkül építkezni nem szabad, annál kevésbé a más tulajdonát képező területen.

Felhivattak az elől megnevezett engedély nélküli építkezők, hogy a további építkezést azonnal szüntessék be. Akik pedig már befejezték az építést, a kész épület, ezen végzés vételétől számítandó 15 nap alatt, rombolják le és az építéssel okozott gödröket, saját költségükön azonnal hordassák be; mert ellen esetben, ezen határidő lejártá után, ellenük, idegen terület jogtalan elsajátítása miatt, per fog indítatni. Utasítatik Faragó Péter jegyző, hogy a további építkezéseket akadályozza meg s az adott határidő lejártá után jelentse be, hogy fennevezettek mennyiben tettek eleget ezen végzés rendelkezésének.

Miről a járási főszolgabíró ur jelentés kapcsán a kihágási eljárás megindítása végett, Faragó Péter jegyző, Ritter Ádám, Lovas János, Lakatos Sándor, Nyilas Antal, Gyánti István, Győri Péter, Kovács

Imre, Fülöp József és Kozma Mihály végzésileg értesítettek.

Csongrád, 1907. évi augusztus 23-án.

Kovács,
jegyző.

(P. H.)

Máté Imre,
bíró.

Nagyon szép ez az erélyes intézkedés a város jogainak megvédésére, csak hogy nem lehet és nem is szabad azt oly rövid uton végrehajtani, mert szegénysorsu csongrádi polgárokról van szó, kiknek minden vagyonát az általuk, leginkább hitelből épített viskó képezi, kikre nézve tehát a summum jus summa injuria, a legfőbb jog, t. i. a község tulajdon joga, a legfőbb jogtalanság lenne; mert ezen rendelet erélyes végrehajtásával ugyan meg lenne védve a község tulajdonjoga e szegény emberek által elfoglalt területre nézve, de nem lenne orvosolva a szegény emberek baja. E kettőnek pedig ügyüttesen kell megtörténni.

Épen azért helyesen cselekedtek a lakásaik lerombolására felszólított szegénysorsu polgárok, hogy föllebezés által ügyük elbirálását a közgyűlés elé vitték, mert remélhető, hogy a közgyűlés ezen drákói szigort ezen új putri kérdésének megoldásában fogja alkalmazni.

Ezen szegény polgárok ugyanis azt állítják, hogy mielőtt hozzá fogtak volna az építkezéshez, engedélyt kértek rá Máté Imre községi bíró urtól, ki azt részéről szóbelileg készségesen megadta. Nevezett községi bíró ur ugyan e tény tagadja, de már akármint történt is a dolog, az adott helyzettel számolni kell.

Már pedig humanizmus szempontjából kegyetlenlenség volna e szegény családokat közvetlen a tél előtt viskóikból kiűzni és földön futóvá tenni. Az sem volna ember-séges dolog, hogy őket ezen építkezések miatt büntetés alá vonják; mert büntetni ugyan könnyű, de az a büntetés, ha ily tulhajtott szigorral alkalmazzák, elkészeríti a szegény embert, kinek a nélkül is küzdelem és nyomoruság az élete.

Véleményem szerint tehát leg-helyesebb megoldása volna a kérdésnek, ha a közgyűlés a már föl-épített, vagy még építés alatt levő viskókban ezen szegény családok embereket tavaszig megtűrné. Aztán pedig ha nem akarja nekik ezen általuk elfoglalt területet átengedni, méltányos kárpótlás mellett telepítse ki őket alkalmasabb és egészségesebb helyre.

Én elismerem, hogy igaza van a községi előljárásnak, mikor fenti erélyes határozatával a város tulajdon jogait megvédte. De viszont menteni tudom ezen szegény családok embereket cselekedetét is, mert muladékosság, még pedig nagymérvű muladékosság történt abban a dologban, hogy felbízatták őket a Heringer-teleken ház-helyek osztására, aztán pedig becsap-ták őket a kilátásba helyezett ház-helyek megtagadásával.

Itt tehát félre kell tenni a büntetést és méltányos jóakarattal kell az előállott helyzetet orvosolni.

Hegyi Antal.

— **Kántorválasztás után.** Lapunk egyik barátjától panaszos levelet kaptunk, melyben keserűen ki kel a miatt, hogy nem azt választották meg kántornak, ki arra minden tekintetben rá termett: hanem családi érdeket, összeköttetést vettek figyelembe.

Hát annyi igaz, hogy Hornyik Károly, ki már majd egy évtized óta végzi a kántori teendőket, mint helyettes kántor az összes pályázók között egyike volt a leggyengébbeknek, de ennek dacára, mi helyeseljük a képviselőtestület eljárását. Helyeseljük pedig azért: mert Hornyik Károly, habár gyenge zene tehetség és nem üti meg egy a mértéket, mint a pályázók legkiválóbbika: Kalmár Illés, de tisztességes, becsületes ember és már itt számos tagu családot alapított és így még is embertelenség lett volna egyszerűen kintenni állásából. Azonban azt méltán megkövetelhetik Hornyik Károlytól, hogy maga mellé legalább éves 2400 korona fizetéssel egy jó zene tehetséggel bíró segédet alkalmazzon, ki esetleg egy templomi zenekart is képes legyen igazgatni. Ne kívánja azt, hogy 40 korona havi fizetésért jó helyettest kapjon: mert ma már 40 korona havi fizetésért utca seprőt sem lehet kapni. Ezt ajánljuk Hornyik Károly figyelmébe.

A piacok rendezése.

Sűrű egymásután olvassuk a hírlapokban, hogy a városok szabályozási terveket készítenek, mivel belátják, hogy ez az első feltétele a város fejlődésének. Kecskemét későn fogott hozzá, de Félégyháza, Ujvidék a fejlődés kezdelén belátták, hogy erre nagy szükség van s a múlt hónapban már kiírták a pályázatokat is.

Csongrád elég jókor fogja létesíteni ezt a munkát; most Sóllya főjegyző indítványát bár elutasították a képviselőtestület többsége, a vármegye jóváhagyta és milliókat fog megtakarítani ez a munka, ez a térkép, ha elkészül a jövő Csongrád számára.

Ez eddig jól van, és haladást jelent, ámde annál sajnálatosabb az a közöny, elmaradottság, amellyel a két piactér gondozása, kiburkolás iránt viseltetik az előljárárság és a közönség.

Számtalanszor elmondtuk, hogy botrányos együgyűség az országutttól megszire, egy pocsolyafészekbe, az óriási nagy tér északi sarkába dugni a piacot, ahol az őszi, téli, tavaszi hónapokban alig lehet a szél miatt megállni.

Van közgyűlési határozat is rá, hogy a polgári leányiskola és a Magyar király szálló közötti terület egész a Szt.-háromság térig parkiroztatni fogja a város — így tehát a szekereknek a félegyházi uti fasorban kellene kirakodni, a Csemegi Károly utcától kezdve feljebb. Van hely egész a gőzfürdőig, s bár lenne akkora forgalma Csongrádnak, mint Debrecennek, ahol a széles Péter-utcán véges-végig hosszú kocsisor húzódik végig.

Csongrádon azonban nem akarják felhasználni ezt a természetadta nagy előnyt, amely a két piac jó beosztásához kínálkozik s épen azért nem áll arányban itt a helypénzszedés jövedelme a többi szomszéd városokéhoz.

Szentes például helypénzből kap 9600 koronát, a kövezetvámából pedig 40 ezer koronát, holott Csongrád csak 11—12 ezer koronát kap be évente a két jogból együtt-

véve, sőt a hajzásai rakpart díjakat is beszámítva.

Hogy a Kunsztmárton, Alpár, Csépa felé vezető közlekedést még most sem sürgeti a város, a vasutügyi bizottság tehet róla. Hogy még a Félegyháza felé kiépített vasutunkra is oly művészi beosztással állította meg a menetrendet Csongrád kárára, hogy ez ellen épen az őszi és tavaszi közgyűlésben tiltakozni kellene, az is általános nézet itt városunkban, valamint az is látni való, hogy ha Hegyi Antal nem interpellál, nem szóllal fel — más alig törődik vele.

De hát ez itt a legnagyobb hiba, hogy maguk a kereskedők annyira félnek még az árnyékától is a főjegyző haragjának, hogy még kérni sem merik a közgyűléstől, hogy fordítson az előljárárság egy kevés gondot is végre a piacterek és utcák kiburkolására, hiszen ez jövedelmet hozna, mert akkor a helypénz és kövezetvám díjtételeit az idegenekkel jobban meg lehetne fizettetni, s nem lenne más kisebb városoknak, 80—90 ezer korona évi jövedelmük ebből a két jogból, amely Csongrádon csak 11—12 ezer koronát hoz be.

Hát persze, hogy a kereskedő urak és gazdák félnek ilyen dolgokat kérelmezni a közgyűléstől: mert rögtön letorkolják őket azzal, hogy nincs pénze erre a célra a városnak.

Hát én nem ijedek meg az ilyen kifogástól és azt állítom, hogy ha 15 ezer koronás homlokzat díszítésre van pénze a városnak, akkor kell, hogy legyen a piacterek kiburkolására is.

És be is bizonyítom, hogy van.

Tessék elolvasni a Vállalkozók Lapjának legutolsó számát és ott közölni van három hirdetemény.

Az egyik így szól:

Árlejtési hirdetemény.

Vajdahunyad város tanácsa a városi képviselő testületi közgyűlésnek folyó évi augusztus hó 2-án 42—1907. kgy. sz. a. hozott jogerős határozata folytán árlejtést hirdet a város belterületén lévő közterek és utcák kikövezésének vállalat utjáni biztosítására.

Elsősorban kikövezendő a város piacának jobb felőli része, mely mintegy 14000 m² tesz ki. Ennél fogva ezuttal csakis erre adandó be zárt írásbeli ajánlat 1907. évi szeptember hó 25-ig bezárólag, mely zárt ajánlatok, másnap azaz 1907 évi szeptember hó 26-án d. e. 9 órakor fognak a városi tanács részéről felbontatni.

A vállalati pályázat feltételei között ki van kötve, hogy az utcák és piac kockakövel burkoltatnak. Ha Vajdahunyad 5000 lakossal bíró tanácsa gondozni tudja a helypénz és kövezetvám-szedés jogát, akkor a 25,000 lakossal bíró Csongrád előljárársága szegélyelheti magát, hogy erre nem akar egy fillért sem költeni, hanem olyan befektetésre dobálja ki a pénzt, minők a homlokzat díszítésre kért 15 ezer korona lett volna.

Megjegyzem, hogy Vajdahunyad piacának fekvése olyan mint a csongrádi. Ott az országút mellett, azaz jobb oldali részen van a forgalom, mint itt a fasorban lenne. A piac másik oldalát parkirozni fogják.

(Vége köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Gyászmise.** Az aradi vértanuk lelki-üdvéért az ünnepélyes gyász istenisztelet október 7-én reggeli 9 órakor fog főtemplomunkban megtartatni.

— **Gyászünnepele a 13 vértanuért.** A 48-as párt október 6-án gyászünnepelet rendez a következő programmal: 1. Gyülekezés reggel 8 órakor a „Csongrádi 48-as Népkör“-ben. 2. 9 órakor róm. kath. főtemplomunkban szent mise, utána pedig ima a hazáért és az aradi vértanukért. 3. Ünnepi beszédek a Kossuth szobornál. 4. Este 7 órakor a 48-as népkörben társasvacsora tartatik. — Az országos 48-as párt az ünnepélyen Babó Mihály országgyűlési képviselő által fogja magát képviseltetni.

— **Távozó rabbi.** Dr. Guttman Mihály, a csongrádi izr. hitközség nagytehetségű rabbija f. hó 2-án városunkból eltávozott, hogy a magyar országos rabbi képző intézetnél tanári állását elfoglalja.

— **A kántorválasztás.** Az elmúlt hét hétfőjén volt a kántorválasztás. Beadatott 22 kérvény. A pályázók mindannyi a délelőtti folyamán megtartotta a próba éneklés és orgona játékot. A szakértői vélemény többeket kitűnőnek minősített; különösen tetszett Kalmár Illés salgótarjáni kántor, kinek énekét rengeteg tapsvihar és éljenzés követte. Az állást azonban mégis Hornyik Károly 25 szóval 15 szó ellenében nyerte el, tekintettel arra, hogy már 25 év óta itt működik. Mint halljuk, a jegyzőkönyvben kikötötték azt, hogy tartozik a megválasztott kántor állandóan egy zeneileg képzett segédet alkalmazni.

— **Református istenitisztelek.** F. hó 6-án — ma — délelőtt fél 11 órakor a m. kir. állami polgári leányiskola rajztermében református istenitisztelek fog tartatni.

— **Lefőzve a csongrádi kupaktanács.** Csongrád város Durbincs sógorai és Göre Gáborai megtagadták a selyemtenyésztési országos felügyelőségtől a 2 hold területet az előadó javaslatára — addig Szentés most hozzájut egy selyemfonó gyárhoz — mert ott még áldozni is fognak egy gyár alapítására, holott Durbincs sógorok megtagadták a 2 hold területet a minis-teri meghatalmazottól, mikor az meg akarta ajándékozni Csongrádot egy selyemfonó gyárral. Az Alföldi Ellenzék ugyanis ezt írja:

»Szövőgyár Szentésen. Egy igen érdekes és figyelemreméltó felhívást kapott a mai postával a polgármester. Barbet Lyoni selyemgyáros 200 szövőszékekkel, — szövőgyárat akar Szentésen létesíteni, — ha a város többféle előnyben részesíti a gyárat. Bizonyára a polgármester megragadja az alkalmat és felveszi a tárgyalásokat a francia gyárossal.« (Nem úgy mint Csongrád tette a cukorgyárral és a selyemfonó gyárral.)

A csongrádi közgyűlés elutasító határozatát Szabados József képviselő még f. é. február havában megellebbezte. Csodálatos dolog, hogy még a vármegye közgyűlésén nem lett tárgyalva ez a nagyfontosságú ügy. Kivánatosnak tartanók tehát, ha a közgyűlésen akár Hegyi Antal, akár Szabados József, akár a munkások kérelmeznék a 2 hold területnek átengedését és a közgyűlés most elhatározná annak megadását. Így talán mégis lehetne segíteni ezen a dologon, hogy Csongrád kapjon selyemfonó gyárat és nem Szentés. Persze Szentés városát nem Durbincs sógorok kormányozzák.

— **Zár alatt a határ.** Szentés város határában a ragadós lépfene állati betegség járványosan fellépve, a rkapitányásg rendelete folytán a heti és országos vásárookra ló, szarvasmarha, juh, kecske és sertés felhajtása, valamint a fenti állatoknak, továbbá takarmány, szalma és trágyának a határból való kivitele eltiltatik. Állatoknak a határbóli kivitelére az alispán engedélyt adhat esetenként.

— **Pocsolyák és árkok.** Más városban az a szokás, hogy a pocsolyákat feltöltetik és akkor mély árkokra nincs szükség, hanem azokat is betömhetik. Ugy tett a főszolgabírói hivatal a Magtár-utcába vezető három mély árokkal is, amelyekre ma már semmi szükség sincs, minthogy a Fekete Lajos és Oláh István házainak törmelékeivel az egész utcát egy méterrel felemelték az építkező háztulajdonosok. Az eljárásnak követni kellett volna tehát a jó példát és a felettes hatóság utmutatását, mikor a polgári leányiskola előtti nagy pocsolyának feltöltését elrendelte, mert akkor innét kezdve a műút két oldalán elhuzódó mély árok (egész id. Blázsik Tamás házáig) be volna tölthető. Ha

pedig az ut tulsó felén a Kókaiak, Forgó G. Pál háza előtti mély gödröt feltölteti majd a város oly módon, hogy a főszolgabírói rendeletre a törmelékeket oda fogják vitetni az építkezők, akkor ezen az oldalon sem lesz szükség semmiféle árokra. Nagyon sajnálatos dolog tehát, hogy a község most ahelyett, hogy feltöltene a bökényi pocsolyába vezető ördög árkot, mert hiszen van a víznek nagy esése, az alatt fekvő Bökénybe — új árkot mélyít és rajta téglá agyagból két hidat csináltat, holott addig amíg a Bökény szabályszerűleg fel lesz osztva házhelyeknek, utcáknak — addig elég lett volna feltölteni a mély árkot és deszkából meg egy átjárót csináltatni a meglévő helyett, amelyet kihánytak helyéről. Most már késő a panasz — de talán jövőre nem fogják szaporítani a pocsolyákat és mély árkokat, hogy közhidakkal burkolják drága pénzen. Mert Bertus János vállalkozó, akivel a község három évre szerződést kötött, az ilyen munkákra, 30 ezer korona költséggel, azt a felvilágosítást adta nagy örömmel, hogy most már a többi nagy árkokat is végig befogják boltozni, s első sorban azt, amely az id. Blázsik Tamás házáig vezet a leányiskola előtti pocsolyától. Erre talán 10 ezer koronát el kellene költeni, ha a közgyűlésen valaki fel nem világosítja őket, hogy inkább a leányiskola melletti pocsolyát töltsék fel, illetve a piacot burkolják ki — és akkor ott nem lesz árookra szükség. Különben Durbincs sógoréktól nem lehet csodálni, hogy ők fordítva csinálnak mindent. Villanytelepet építettek Szentésnek, és a piac kiburkolása helyett kimélyítik és beburkolatják a bökényi árkokat, amire semmi szükség sem volt.

— **Olyan törekvés föltétlenül megérdemli támogatásunkat,** hol arról van szó, hogy a gazda minél magasabb árak mellett értékesítse terményeit. Gazdálkodó olvasóinknak tehát ezuttal is tudtára adjuk, hogy Mauthner Ödön magnagykereskedése Budapesten a nyáron kezdett akcióját folytatja, t. i.: a **természettől arankamentes lóhere** és luczerna magért nemcsak a napiárnál, hanem egyáltalán az itt nálunk elérhető árnál is lényegesen magasabb árakat fizet. Helyénvalónak tartjuk tehát a gazdákat emlékeztetni, tudassák a Mauthner céggel, még pedig mint a melléklésével, ha arankamentes lóhere — vagy luczernamag felett rendelkeznék.

— **Tolvajvilág Kisteleken.** Amióta a régi betyáromantika letűnt, azóta csak kapcabetyárokat ismer az Alföld népe. Sunyi tolvajokká korcsosodtak a szilaj, bátor betyárok utódai. A mult napokban Kisteleken egy jómódu gazdának a vendéglő előtt álló kocsijáról lelopták a fekete szűrét, Csákó Gáspár, a szür tulajdonosa nyomban elmondta az esetet Weiszner Zsigmond kisteleki lovas csendőr-őrsvezetőnek, aki rögtön megindította a nyomozást, majd kocsira kapva, a tolvajok üldözésére indult. A tolvajok is kocsin menekültek és izgató hajszá fejlődött ki, míg végre a csengelei határban sikerült elfogni a tolvajt Godó (Virgoncz) József személyében, akiről utólag kiderült, hogy ugyanaz nap Balázs János kisteleki gőzmalomtulajdonos udvarából két lópokrócot és két kantárfejet is lopott, Faragó András pälmonostori lakos kárára. A lópokrócotok Jaksza Kupek János csengelei lakos orgazdnál találták meg.

— **Szerencsétlenség a mindszei révnél.** A mult hét egyik napján Huszka János kocsis fenyőket szállított át a kompon. Ahogy a jobb partra érve, a kompból kifelé igyekezett, a fenyők két kocsit ragadtak magukkal és vonszolták kifelé a kompból, az egyik kocsiba fogott lovakat neki-szorítva a Tiszának, úgy, hogy a vízbe rohantukban egy 13 éves fiút, a gyalogosan levő Sipka Lajost is a Tiszában lökték. A kis fiút és a három ló közül ketőt sikerült kimenteni, egy ló azonban belefuladt a Tiszába.

— **Mi lesz ősszel?** A magyar társadalmi és politikai élet legnagyobb kérdése az idei ősze halmozódott össze. A politika előjegyzési naptárban őszi dátummal szerepelnek a kormányzat és az államháztartás rendes menetének feltételei, a politikai harcban kiéleződött kérdések, amelyek a szünetelőtti parlamenti politikának útközpontjai voltak. Szóval nagy az a perspektíva, amelyet az őszi politikai campagne mutat. — Az őszi egyébként is a legtermékenyebb társadalmi munka évadja. Mintha a nyári pihenő folytán felrészült és megfeszült erők keresnék a kiegyenlítődést, nagy lendülettel és hatalmas energiával indul meg az emberi cselekvés minden ágazatában a munka. Hogy úgy mondjuk, ekkor a legelevenebb az élet zajlása, ekkor a legintenzívebb az a küzdelem, melyet az emberiség a maga élete céljaiért folytat. — E küzdelemből a „Magyar Hírlap“ bőven kivette és kiveti a maga részét. A politikai, gazdasági és társadalmi harcok hű krónikása ez az újság. Nap-nap után beszámol mindenről és magyar politikájával, — amelyet tizenhét éven át követett megtáboríthatatlanul! — nemcsak kronikási tisztének tesz eleget, hanem ellenőrzi, megkritizálja is az eseményeket. Bő és megbízható információi teszik lehetővé, hogy ennek a kötelességének megfelelően. — A jövőben is rendelkezésünkre állanak ezek a hírforrások úgy a politikai, mint minden más téren. A „Magyar Hírlap“ pontosan és lelkiismeretesen ad hírt minden bel- és külföldi eseményről. Saját tudósítói vannak az ország minden nagy városában s a külföldi metropolisokban. Belső munkatársai — a magyar hírlapírás elősmert kitűnőségei! — minden szenzációsabb eseményről a maguk helyszíni tapasztalatai révén adnak számot. Ríportjaink színesek, kimerítőek és — mindenekfelett! — igazak. Rovataink mindent felölelnek s minden felől pontosan tájékoztatják az olvasót. — A pontos hírszolgálat mellett pedig bőségesen gondoskodunk a mulattató és tanító olvasmányokról is. Tárca-rovatunk elsőrangú, a „Tudományos csevegés“ és „Apró szenzációk“ című rovatok tanulságosak. Szórakoztatnak: a „Társaság“, a „Séta a színházak körül“, a „Mindenféle a folyosóról“ és más hasonló rovatok. — Husvétkor és karácsonykor külön meglepetésben részesülnek olvasóink. Most husvétkor a pompás „Mesés Album“-ot küldtük szét; karácsonykor a fényes kiállítású „Album-naptár“-t kapja meg minden előfizető. — A „Magyar Hírlap“ előfizetési ára: egy hónapra 2 K 40 f., két hónapra 4 K 80 f., negyed évre 7 K., félfévre 14 K., egész évre 28 K.

Hirdetmény.

A község világitási anyag szükségletének beszerzése árlejtés útján vállalatba adatik. Az árlejtés 1907. évi október 9-én (szerdán) délelőtt 9 órakor alólírott jegyző hivatalos helyiségében fog megtartatni.

Csongrád, 1907. október 3.

Kovács, II. jegyző.

A csongrád-városi takarékpénztár

Csemegi-féle bérházában egy 4 szobából és hozzávaló mellékhelyiségekből álló uri lakás **azonnal** kiadó. A feltételek megtudhatók a takarékpénztár hivatalában.

Tüdővész gyógyítása.

Dr. Spengler Károly, dávosi orvos módszer szerint vezetett »Tüdővész ellen oltó intézetet« rendeztem be Szegeden, Takarékpénztár-u. 3. szám alatt.

Dr. Krausz József.

Soós Józsefnek Szentésen,

III. tized Vásárhelyi-utca 87. számú háza — melyben egy kitűnő forgalmu tágas **korcsmahelyiség** van — szabad kézből **eladó**. Ertekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

Csongrád községnél

2 becsüsi állás van üresedésben, jó írásu fiatal emberek jelentkezhetnek alulírott jegyzőnél.

Kovács, jegyző.

Pályázati hirdetés.

Csongrád vármegye csongrádi járásához tartozó Csanytelek és Tömörkény községekből, Felgyő és Fehértó pusztákból, Csanytelek székhellyel szervezett körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazása 800 kor. törzsfizetés, 300 kor. lakbér és a szabályrendeletileg megillető mellékjövedelem.

Akik ezen állást elnyerni óhajtják, szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket, hozzám a folyó évi október hó 9. napjának délután 5 órájáig terjesszék be.

A választás határidejéül folyó évi október hó 10. napjának délelőtti 9 óráját, Csanytelek község házához tűzöm ki.

Csongrád, 1907. szeptember 18.

Nyiry Gyula,
tb. főszolgabíró.

Csongrád vármegye alispánjától.
5822/alisp. 1907. sz.

Arlejtési hirdetés.

Csongrád vármegye közutjainak jókarban tartásához az 1907. évben szükséges homok és agyag szállításának biztosítása céljából az 1907. évi október 26. napján d. e. 10 órakor Csongrád vármegye alispáni hivatalában zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Felhívom ennél fogva a versenyezni óhajtókat, hogy az ajánlati végösszeg 5%-ának megfelelő bantpénz letétbe helyezését igazoló kir. adóhivatali nyugtával felszerelt ajánlataikat, a fenti határidőig hivatalomnál annál is inkább nyújtsák be, mert az elkészen beérkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Ajánlat tehető úgy az összes, mint az egyes utvonalakon szükséges anyag szállítására; előbbi esetben azonban az egységárak minden utszakaszra vonatkozólag megjelölendők.

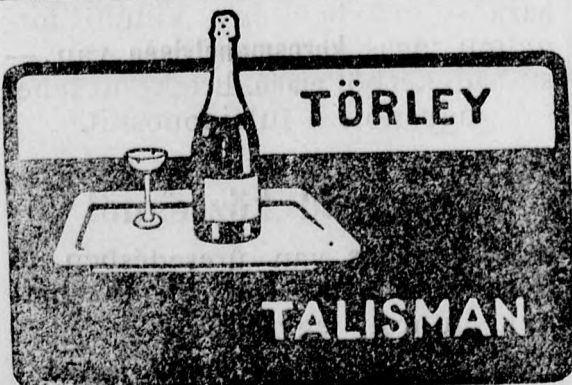
A felosztási kimutatás, valamint a felosztási kimutatás kivonata és a részletes feltételek a szentesi m. kir. államépítészeti hivatali kirendeltségnél megtekinthetők.

Szentesen, 1907. évi szept 28.

Dr. Cicatricis, alispán.

A TÁRSADALOM és a NEMI KÉRDÉS.

Fényes László szenzációs könyve 80 fillérért minden hirdalapárusító-nál kapható.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI
SZÉN SAV-MŰVEK

ujonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉN SAVAT

a világhírű buziásfürdői szén savforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított kevésbé kiadós szén savval.

Megbízható, szigorúan lelküismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utál nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz!

Felvitágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szén savmüvek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn

Sürgőny cím: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. szám.

Törekvő emberek figyelmébe!

T. Szücs Mihály és Társa cég Nagyváradon, füzes fatelep 3 szám alatt ajánlja új alakú és igen célszerű, törvényesen védett

saját rendszerű hornyolt cement tetőcserépkezi gépeit, cement és homok keverékből előállítandó igen szilárd tetőcserép gyártására, mely által homokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel nagy jövedelmet biztosító üzlet létesíthető. Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkkel társul is elmegyünk.

Építésszek és urádmak saját használatra is gazdaságosan gyártathatják, mivel a gépek hordozhatók, és bárhol felláthatók; az üzlet bekezdésére legalkalmasabb az őszi idő.

Kérjük mielőbb érdeklődni bővebb értesítést személyesen vagy levél útján fenti cégtől beszerezni sziveskedjék, hol a gyártás módja, a kész cserép és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

TANKÖNYVEK,

továbbá a tanárok és tanítók által meghatározott

IRÓ- és RAJZSZEREK

bevásárlására ajánlom 22 év óta fennálló könyvkereskedésemet.

Jutányos árak, legszolidabb kiszolgálás!

Weisz Márk,

könyvkereskedése és könyvnyomdája
Csongrádon.